AMBROZIJE BENKOVIĆ

MOLITVENIK ZA VOJNIKE

IZDALA

KATOLIČKA MALA KNJIGA

BEŽLJA KOD TESLIĆA

U MOLITVENIKU ZA VOJNIKE

ispravite ove pogreške:

Str. 6., redak najdonji:
mjesto »obavljaju« treba: »*obavlja*«.

Str. 13., redak 16. odozgor:
mjesto »ulodo« treba: *uludo.*

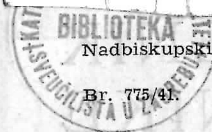
Str. 38., redak 10. odozgo:
mjesto »znalo« treba: *znamo.*

Str. 45., redak 8, odozdo:
mjesto »previđaju« treba: *predviđaju.*

MOLITVENIK ZA VOJNIKE

SASTAVIO
AMBROZIJE BENKOVIĆ
ŽUPNIK U BEŽLJI

IZDALA
KATOLIČKA MALA KNJIGA
BEŽLJA KOD TESLIĆA

Nadbiskupski Ordinarijat Vrhbosanski u Sarajevu.

Br. 775/41.

IMPRIMATUR.

U Sarajevu, dne 26. ožujka 1941.

Dr Ivan Ev. Šarić,
nadbiskup

Narodna tiskara, Zagreb, Kaptol 27.

I. DUŽNOSTI KRŠĆANSKOG VOJNIKA

Svaki čovjek ima neka prirodna prava, a i neke dužnosti. Kakogod naime mi imamo neka prava prema ljudskom društvu, tako ima i ljudsko društvo prema nama neka prava; a ponajveća prava prema ljudima ima gospodar svega svijeta — Bog. A kakogod mi želimo, da se naša prava poštivaju, tako moramo poštivati i mi tuđa prava, drugim riječima: mi imamo dužnosti i prema Bogu i prema ljudima; a buduć nismo sami sebi dali života, pa niti je išta šta dobra imamo, posvema naše, nego Božje, to govorimo i o dužnostima prema samomu sebi.

Za naša se prava brine Svemogući; on će nam dati naknadu, ako nam ih drugi krnje i oduzimlju. Ali ćemo zato svaki pojedinac Bogu odgovarati, da li smo poštovali prava Božja i bližnjega. Ili drugim riječima: da li smo vršili svoje dužnosti kako prema Bogu, tako prema sebi i bližnjemu.

A. DUŽNOSTI PREMA BOGU

Dužnosti kršć. vojnika prema Bogu iste su kao svakog drugog kršćanina: Bogu se klanjati. To ćemo učiniti nutarnjim i vanjskim načinom. Nutarnje ćemo štovanje iskazati, ako vjerujemo u Boga i nauku od njega objavljenu; ako se ufamo u njegovu dobrotu i milosrđe, po kojima nam daje oproštenje grijeha i po smrti nas prima u svoje kraljevstvo; ako konačno ljubimo Boga od svega srca i više nego li išta drugo na svijetu. To su one tri bogoslovske, tri glavne kreposti: vjera, ufanje i ljubav. U njima se moramo neumorno vježbati. Zato ćemo svakoga jutra u jutarnjoj molitvi pobuditi čin (djelo) vjere, ufanja i ljubavi. Nutarnje štovanje Boga uključuje čine naše zahvalnosti prema Bogu, našem najvećem dobročinitelju. Zahvaljivat ćemo osobito na tom, što smo članovi katoličke crkve i što se možemo služiti sv. sakramentima i duhovnim blagom Crkve.

Ne smijemo zaboraviti, da moramo Boga slaviti, jer je on dostojan svake hvale i slave. Radi toga ćemo rado sa

sv. Crkvom moliti molitve, kojima se slavi Božje veličanstvo i veliča njegova moć i slava.

Bog je počašćen i onda, kada mu se u svojim potrebama pouzdano utječemo, kao što se dijete u potrebi obraća svome ocu. Ali svaku našu potrebu položimo u njegove ruke s djetinjskim pouzdanjem i već unaprijed primajući sve iz ruke Božje, jer Bog najbolje znade, što je za naše spasenje korisno i što nije. Nije nas stvorio, da uživamo, da budemo bogati, da dugo živimo — nego nas je stvorio, da njemu služeći duši svojoj zaslužimo što bolje mjesto u nebu.

U ovom ćeš molitveniku naći molitava, kojima Boga častimo, kojima mu zahvaljujemo i kojima ga za nešto prosimo. Ne moramo se baš ovim riječima njemu moliti, slobodno je svakomu da se i svojim riječima, sam za se, s Bogom razgovara u molitvi. Ali toga većina ne zna, zato će mu ove molitve biti od velike pomoći. — Dužnost je naša Bogu se moliti, a vojniku će ovaj molitvenik olakšati vršenje te dužnosti.

B. DUŽNOSTI PREMA SAMOMU SEBI

Kako smo stvoreni od Boga i za Boga, to iz toga slijedi, da bi svaki nas sav svoj život imao misliti na taj svoj cilj; moramo sve učiniti, da tu zadaću i svrhu sigurnije postignemo. Tako n. pr. moramo se upoznati s naukom Božjom, utvrđivati se u sv. vjeri. Dužni smo slušati riječ Božju, čitati dobre knjige i časopise. Imamo se čuvati grijeha, grješne prigode, a jer toga ne možemo bez pomoći Božje, moramo se jačati sv. sakramentima i molitvom. Jesmo li na duši oboljeli, sagriješili, moramo joj tražiti lijeka u sv. ispovijedi ili barem u skrušenom savršenom pokajanju.

To se sve čini na prvi pogled preteško: cijeli život misliti na dušu i na Boga! Ali ne smijemo zaboraviti, da Bog može i hoće bogato nagraditi svoje vjerne. Pomislimo, koliko ljudi godinama obavljaju teške poslove »za

koricu kruha«, što no kažu. Kolikim je samo teretima i pogiblima izvrgnut vojnik, pa i časnik, i da li mu itko na zemlji može potpuno nagraditi sav trud i napor?

I kad isporedimo nagradu i plaću ljudi, vidimo, da se ljudi obično dulje muče i pate, nego li što uživaju plod i nagradu svoje muke. A kod Boga je obratno; za nekoliko godina vjerne službe Bog nam daje vječitu nagradu. Odatle naša dužnost prema samomu sebi: Ako sebe ljubimo, ako sebi dobro želimo, činit ćemo sve ono, što je potrebno i korisno za spasenje duše. Uza sve naše nastojanje ne možemo izbjeći svim tegobama na svijetu, ne može nam nitko zajamčiti trajnoga zdravlja, a nikomu nije pošlo za rukom,da se otme smrti, a ipak se svi mi brinemo i da izbjegnemo tegobama, da očuvamo zdravlje i život si produljimo. Tim više dakle treba brige da posvetimo onomu, što sigurno možemo postići, a to je vječni život, u kojemu nema ni brige ni križeva ni bolesti ni smrti.

C. DUŽNOSTI PREMA DRUGIMA

Kako su svi ljudi osim nas samih oni »drugi«, to je tih dužnosti mnogo i nije moguće sve ih potanko navesti. Sâm je Bog te dužnosti ukratko uzakonio u zakoniku, što ga je dao na Sinaju, a zovemo ga Deset zapovijedi Božjih. Prve tri zapovijedi govore o našim dužnostima prema Bogu, a daljnjih sedam govori o dužnosti prema bližnjemu.

Vojnik ima posebne dužnosti 1) prema državi i domovini, 2) prema svojim drugovima, 3) prema svojoj obitelji, 4) event. prema neprijatelju.

1. Dužnosti prema domovini. U svakom se katekizmu 4. zapovijed Božja tumači tako, da smo osim roditelja dužni poštivati svoje duhovne i svjetovne poglavare. Poštivanje se starijih očituje u poslušnosti prema starijim. Nema vojske bez starješina i gdje nestane poslušnosti prema starijim, tamo nastaje rasulo. Teško se je doduše pokoravati starješinama, ali je to potrebito radi domovine. Ljubav prema domovini mora

biti onaj motiv, radi kojega pojedinac podvrgava osobne interese općim interesima i prima ograničenje lične slobode, da ju očuva zajednici, svomu narodu.

Ljubav prema domovini po naravi je u srcu svakoga čovjeka i ona sve natkriljuje: i lične interese i obitelj i sam život. Da se domovina održi, treba je čuvati i prema potrebi za nju se boriti. Ta se velika ljubav i dužna požrtvovnost prema domovini zove rodoljublje (patriotizam). Kao sastavni dio rodoljublja je narodna svijest (nacionalna), koja treba da je silno razvijena kod svakog vojnika. Hrvatski vojnik treba da se ponosi svojom narodnošću, da ljubi cijelu svoju domovinu, a ne samo svoj rodni kraj. S Hrvatima živu mjestimice na istom teritoriju pripadnici još i drugih narodnosti. Prava ljubav prema hrvatskoj domovini nipošto ne isključuje ljubavi prema sugrađanima drugih narodnosti. Naprotiv, ako dobro želimo svojoj domovini, tada ćemo željeti

da u državi vlada pravičnost, mir i sloga. Nikad ne smijemo s uma smetnuti, da smo kršćani i vazda podvrgnuti Božjem zakonu ljubavi. Židovski je narod bio od Boga odbačen, jer je htio, da samo on ima pravo na kraljevstvo Božje, a Bog je pripravio mjesto u svom kraljevstvu svakomu onomu, koji mu iskreno služi.

2. **Dužnosti prema drugovima.** Ona prijateljska i bratska veza, što spaja sve ljude, koji pripadaju vojsci, bez obzira na njihov prijašnji društveni položaj, zove se vojničko drugarstvo. Drugarstvo treba da vlada vojnicima bez obzira iz koje su komande i koga roda vojske i struke. — I osim toga smo kao kršćani dužni ljubiti svoga bližnjega, pa to donosi i svoje dužnosti. Dobar katolički vojnik treba da bude uzorom drugarstva i da se to pokazuje djelom. Ponajprije da izbjegava sve, što bi drugovima moglo škoditi na tijelu ili na duši ili što im može pribaviti nezaslužene neugodnosti od starešina.

Pijanka, svađa, krađa, nagovaranje na nešta zla — neka su daleko od tebe! Da sebe opereš kod starešine, ne svaljuj svoje krivice na drugoga. Je li tebi netko nešto uzeo, ti nemaš prava da onakav premet ukradeš od koga bilo i da tako radi tvoje nepažnje strada nedužan. A još manje smiješ potkradati drugare (pa ni državnu imovinu ne smiješ uzimati za privatne potrebe).

Budi uslužan osobito prema novacima; uzmi u zaštitu one, kojima se drugi izrugavaju ili ih sekiraju. Nepismenima pomozi uputama i pišući im pisma. A imaš li prilike, nauči kojega čitati i pisati. Pišući pisma za drugoga, piši ih pristojno i oprezno, da ne budeš nepažnjom krivac razdora između druga i njegovih ukućana.

Ne zameći kavge, pa ni raspre. Pa ni svoje vjersko uvjerenje i vjersko življenje nećeš većinom trebati braniti raspravama. Teško da zato imaš dovoljno znanja. Dosta da svojim životom braniš svoje uvjerenje, a pre-

ma potrebi samo ukratko reci dvijetri na obranu svojih svetinja. Možeš i to reći, da i vojnički zakon zabranjuje pogrđivanje vjere i da vojni propisi najljepše govore o vjeri.

Imaš li kakav čin u vojsci, ne budi zato ohol, nego znaj, da je puno bolje, da te po časti mlađi vole, nego li da te se samo boje. Dakako da moraš paziti na red i disciplinu, ali ta se može postići i bez psovke i pogrda.

3. Prema obitelji. Vojnik uvijek ostaje član svoje obitelji iako nije pod krovom svoje kuće, vežu ga dužnosti s njegovim. Bio ti u zajednici s roditeljima ili bio već samostalan, u svakom slučaju imaš dužnosti prema roditeljima. Dužan si čuvati svoje zdravlje, da nikad svojevoljno ne naškodiš svomu zdravlju neumjerenošću u piću; treba da se kloniš svake svađe, da ne bi došlo do tučnjave, jer si dužan vratiti se svojoj obitelji zdrav i pošten. Čuvaj se grijeha protiv šeste zapovijedi Božje (bludnosti), jer su ti grijesi ne samo Bogu

mrski i duši vrlo pogibeljni, nego su i strahovita pogibelj zdravlju tijela i tko se svojevoljno nečistim grijehom zarazi, pa tu bolest prenese u svoju obitelj, tereti svoju dušu novim teškim grijehom i protiv pete zapovijedi, koja nam zabranjuje škoditi zdravlju svoga bližnjega. Nepoštenim životom kopaš grobnicu svojoj ženi i svojoj djeci!

Sjeti se, kršćanski vojniče, da su tvoji ukućani u stalnoj brizi za tebe, pa im se zato češće pismeno javljaj. Tvoji se ukućani za tebe i mole, pa se i ti njih sjeti u molitvama. — Nemoj ulodo trošiti novca, da ne moraš svaki čas od kuće iskati novaca. Osobito ako su ti roditelji siromašni ili ako si ostavio neopskrbljenu ženu. Priuči se u vojsci na žrtve, ne možeš tamo imati sve kao kod svoje kuće. Budi uslužan i vrijedan, pa ćeš kadgod dobiti štogod od starijih drugova, koji su bogatiji, te tako ćeš rjeđe od kuće novaca tražiti. (Pazi samo, da ti se usluge ne plaćaju ukradenim stvarima!)

Posluži se pravom na dopust, da svoje kod kuće razveseliš. Je li ti dopust podijeljen na više dana, prihvati se i kod kuće posla, da ne budeš svojima na teret. Pazi, da ne bi radi kakve krivice izgubio pravo na dopust ili morao služiti preko roka i tako bez potrebe lišio svoju obitelj veselja i pomoći.

4. Prema neprijatelju. Može se za vrijeme rata desiti, da s pobjedničkom vojskom dospiješ u neprijateljsku zemlju. Upamti zato, da je zadaća vojnika u ratu nadvladati, nadjačati neprijateljevu vojsku. Nije dakle cilj rata, da se neprijatelja uništi, istrijebi. Odatle slijedi, da neprijateljskoga vojnika ne smijemo mrziti, i čim je on ranjen ili zarobljen, ne smijemo mu više ništa na žao učiniti. Jesi li dospio u neprijateljevu zemlju, niti se smije po njoj pljačkati niti smije neoboružano građansko (civilno) stanovništvo napadati. I vojnički propisi kažu: Pobjedilac treba da je plemenit, da poštuje pobijeđenog i da nastupa

pažljivo prema stanovništvu osvojene zemlje... U ratu ne smije biti pustošenja i pljačkanja tuđe imovine.

A najviše valja paziti, da se ne ogriješiš o svakom najdraže i najsvetije: o vjeru i poštenje. Poštuj zato i u tuđoj zemlji vjerske svetinje onoga kraja, a ženskim budi zaštitnik od svakoga. Sjeti se svoje majke i svoje sestre i svoje možda zaručnice ili žene, pa kako bi želio, da se drugi spram njih vladaju, tako se i ti vladaj u tuđini spram ženskinja. Promisli i to, da ćeš ispravnim držanjem naročito prema ženskim osobama zadobiti poštovanje i svojoj vjeri i svojoj domovini.

Dopadneš li sam u zarobljeništvo, ostani vjeran svojoj vojničkoj zakletvi, ne budi izdajica svoje vojske, ali budi i spram neprijateljskih vlasti uljudan i u slučaju lijepoga postupka iskaži se zahvalnim. Ne bi pak bilo pošteno, kad bi neke olakšice ili iskazano povjerenje zlorabio ili zlim vraćao.

II. UZORI KRŠĆANSKOGA VOJNIKA

Ima ih mnogo, koji misle, da se za vrijeme vojne službe ne može udovoljavati Božjim i crkvenim zapovijedima. I doista se nekim crkvenim zapovijedima — n. pr. o slušanju sv. mise, o postu i nemrsu — može rijetko udovoljiti, ali valja znati, da je te zapovijedi dala sv. Crkva, koja ujedno izjavljuje, da ne griješi onaj, koji tih zapovijedi ne drži zato, jer ih nikako ne može držati. Drugačije je sa zapovijedima Božjim; njih je dao sam Bog i od njih ne može oprostiti ni sv. Crkva. Jedino nam sv. Crkva kao čuvarica i učiteljica nauke Božje tumači zapovijedi Božje i presuđuje u dvojbenim slučajevima. Na primjer: kada je slobodno tuđe nešto uzeti, a da ne bude krađa; kada je dopušteno nanijeti bližnjemu tjelesnu povredu, pa dapače i život mu uzeti. Ali nikad nema toga slučaja kad će Crkva kazati, da je slobodno Boga pogrditi, da se smije škoditi duši bližnjega, da je dopušteno lagati, da nije zabranjeno nečisto griješiti itd.

No vojnik je u većoj pogibli, nego većina drugih ljudi, da u mnogom sagriješi. Nije kod roditelja, istrgnut je iz svoga sela i mjesta, koje inače živi kršćanskim životom, te se u novim prilikama mora boriti za svoj kršćanski život. Često ima vojnik oko sebe rđavo društvo, vidi slabe primjere, a uz to misli, da se vojnički stalež i Bogu ugodan život ne mogu spojiti.

Međutim pravi će se junak oduprijeti i uplivu zlih drugova, pa ne će slijediti rđava primjera. A k tomu trebati imati na umu, da je i vojnički stalež pružio vanrednih primjera uzorna kršćanskoga života, da je vrlo mnogo svetaca iz vojničkoga staleža, koje sveta Crkva časti, pa makar ne bili svagdje poznati. A jamačno je još više ugodnika Božjih iz redova vojske, koji nijesu proglašeni svetima. Bilo ih je uvijek, a ima ih i sada i među časnicima i među običnim vojnicima, koji su nam divan primjer junačkoga kršćanina. Spram ovakovih velikana iščezavaju one sitne duše, koje se izrugavaju vjeri i kršćanskom životu. Jednako su žalosne figure oni, kojima je vjera deveta briga. Takovi su i slabi vojnici, jer kao što ne može biti dobar vojnik, koji ne bi poštivao svoje starije, tako ne može biti ni čestit čovjek, koji ne poštiva kralja nad kraljevima, Boga, gospodara neba i zemlje.

Ovdje ćeš, katolički vojniče, naći po koju riječ o svetim vojnicima, a zatim

o nekim vojnicima novijega vremena, koji ti mogu da svijetle svojim primjerom i dok služiš vojsku, a i kasnije, kad se vratiš svojoj kući, pa ti bude lakše vršiti svoje vjerske dužnosti.

Sveci su obrađeni onim redom, kojim se spominju u litanijama svetaca vojničkoga staleža na str. 86. Iza njih je uvršteno samo nekoliko primjera iz novijega vremena.

Brojke u zagradi iza svečeva imena označuju dan, kad mu je spomen; a brojka na kraju znači godinu smrti.

1. SVETI ANĐELI

Kad je svaki kršćanin dužan štovati svoga sv. anđela čuvara, to ga pogotovo mora štovati vojnik, koji je u većim pogiblima duše i tijela. Rimski katekizam lijepo kaže: »Božja je Providnost dala anđelima taj posao, da čuvaju ljudski rod i da budu pojedinim ljudima na službu, da ne bi teško nastradali. Jer kao što roditelji, ako im je djeci poći na nesiguran i opasan put, uzimlju čuvare i pomoćnike u pogibeljima, tako i otac nebeski na ovom putu, koji nas vodi u nebesku domovinu, uz svakog od

Raphael

SV. MIHOVIL

arkanđeo, vojvoda vojske nebeske

nas postavi anđele, uz čiju ćemo pomoć i brižljivost izbjeći zamke, što nam ih potajno podmeće neprijatelj«. — Posve je dakle pravo, da mi štujemo toga anđela, koji nam je određen za čuvara kroz cijeli naš život. A osim svoga anđela čuvara zazivat ćemo sv. Mihovila, arkanđela, vojvodu vojske nebeske. On je u nebu nadvladao pobunu neposlušnih anđela, on je obranio Mojsija, on se ukazao Jozui, on je višeputa u pomoć priskočio narodu izraelskom. Sv. Crkva je uzela sv. Mihovila kao zaštitnika vojujuće crkve na zemlji; njemu se molimo iza svake tihe sv. mise, da nam bude zaklon proti pakosti i zasjedama đavolovim. Naročito je želja sv. Crkve, da se sv. Mihovilu molimo za dobru i sretnu smrt. Sv. Crkva slavi sv. Mihovila: 8. svibnja i 29. rujna.

2. IZ STAROG ZAVJETA

U Starom Zavjetu nije bila vojska organizovana kao danas; tada je svaki muškarac - osim svećenika i levita — morao prihvatiti za oružje, ako je neprijatelj navalio na domovinu. Tek je oko kralja bilo nešto malo stalne vojske. Ipak i Stari Zavjet pruža mnogo pobudnih primjera i današnjem vojniku. Sv. Jozua (1. IX.), patrijarha, nasljednik proroka Mojsija u vodstvu izabranoga naroda zauzeo je po Božjoj uputi zemlju Kanaan, revnovao je za čast pravoga Boga i zdušno se brinuo povjerenim narodom, koji je trebalo smjestiti u novu postojbinu.

Kralj DAVID (29. XII.) je primjer neograničenog pouzdanja u Božju pomoć; kao mlad i neiskusan pastir (čobanin) upustio se u borbu s iskusnim gorostasom Golijatom, kojemu je doviknuo: »Ti ideš na me s mačem, sulicom i štitom; ja pak idem na tebe u ime Gospoda vojska i Gospodinće te meni predati u ruke i ja ću te ubiti i glavu ti skinuti i trupla ću filistejskoga tabora danas predati pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, neka sav svijet čuje, da ima Bog u Izraelu«. I David je nadvladao diva, njegovim mu mačem odsjekao glavu i narod svoj oslobodio od neprijatelja.

SV. BRAĆA MAKABEJCI (1. 8.) odupriješe se silniku Antiohu, ali ne oružjem, nego besprimjernom vjernošću zakonima svoga Boga i naroda. Radije podnesoše strahovite muke nego li da se iznevjere svom zakonu. Lijepo o njima govori sv. Grgur iz Nazianza: Pravo je, da ih svi častimo, jer se za očinske zakone i ustanove pokazaše hrabrima i ustrajnima. Jer kad podnesoše mučeništvo prije muke Kristove, što bi učinili, da im je trebalo trpjeti poslije muke Kristove, pa da im je bila pred očima smrt, radi našeg spasenja podnesena?«

3. SVETI KRALJEVI I VOJVODE

Običnom je čovjeku mnogo lakše raditi o spasenju svoje duše, nego jednom, koji je postavljen na velik položaj, te ima onoliku odgovornost, kao što ju ima kralj i vojskovođa. Uza sve to lijep je broj vladara, koji uz brigu za svoju državu učiniše mnogo i za slavu Božju živeći pri tom uzornim životom.

SV. LJUDEVIT (25. VIII.), francuski kralj, išao je na čelu kršćanske vojske, da oslobodi Svetu Zemlju iz nevjerničkih ruku. U svojoj je državi neizmjerno učinio za Crkvu Božju. Umro je 1270.

SV. STJEPAN (20. VIII.), kralj Ugarske, pokrstivši se pobrinuo se za propovjednike kršćanstva, te je svojim molitvama i svetim životom izmolio pokrštenje svoje države († 1038). Njemu je u čast podignuta katedrala u Zagrebu.

SV. VJENCESLAV (28. IX) kraljevao je u Češkoj, kad još nije bila sva zemlja kršćanska. Vladao je više blagošću nego silom, toliko se brinuo ubogim, da je sam katkada noću donosio sirotinji drva, išao bi na pokop i najsiromašnijim svojim podanicima, pohađao je sužnje u tamnici. Ipak ga je mrzila poganska stranka, a osobito rođeni brat, koji se htio dočepati prijestolja, pa ga najmljene ubojice ubiše u crkvi god. 936.

SV. ERIK (18. V.), švedski kralj, svojom je upravom zaslužio naziv

»otac i sluga svoga naroda«, ali kako je radio oko pokrštenja svoje države to ga neki urotnici iz mržnje na vjeru ubiše, kad je izlazio iz crkve god. 1162.

SV. FERDINAND (31. V.), kralj Kastilije (u današnjoj Španiji) oslobodio je zemlju od tuđinaca, a inače se čuvao ratovanja govoreći: »Više se bojim kletve siromašne jedne žene, nego li cijele maurske vojske!« Pred smrt je učinio javnu ispovijed, i zamolio, da se uz smrtnu postelju pjevaju litanije i pjesma zahvalnica († 1252.).

SV. HENRIK (15. VII.), uzor je sveta života na carskom (njemačkom) prijestolju; doprinio je pokrštenju ugarskoga kralja sv. Stjepana († 1024.).

SV. LEOPOLD (15. XI.), austrijski knez, osim brige za državne poslove brinuo se, da učini što više dobrih djela u korist bližnjemu ili u čast Bogu, a uz to je mnogo molio, razmišljao i čitao svete knjige († 1136.).

A. Juenger

SV. JURAJ
pred carem izjavljuje:
»Ja sam kršćanin!«

SV. OSVALD (5. VIII.), kralj, bio je prognan u Škotsku, tamo upoznao kršćanstvo i vrativši se u domovinu nastojao je, da mu i podanici prihvate Evanđelje († 642.).

4. SVETI ČASNICI VOJNIČKOGA STALEŽA

Svi su oni od reda iz prvih kršćanskih vremena; poznavši sami kršćansku vjeru bili su njezini apostoli, osjećali su kao svoju dužnost, da i druge upoznaju s istinom i tako otvore put k vječnoj sreći. Svi su oni žrtvovali i svoj položaj i svoj život za svoje vjersko uvjerenje.

SV. JURAJ (23. IV.). Kad je car Dioklecijan stao progoniti kršćane i sazvao u svojoj prijestolnici vijeće viših činovnika i časnika, ustade časnik careve tjelesne straže, Juraj, i stade braniti kršćane i dokazivati, da je carev ukaz izdan na temelju lažnih optužbi. Kad je upitan, da li je i on kršćanin, Juraj otvoreno ispovjedi svoju vjeru, zato ga mučiše i glavu mu odsjekoše god. 303. Kod nas se sv. Juraj mnogo štuje, ima njemu u

čast podignutih mnogo crkava. Sv. Juraj bio je zaštitnik bosanskoga kraljevstva.

SV. SEBASTIJAN (20. I.), kapetan carske garde, činio je mnoge usluge zatvorenim i mučenim kršćanima, i kad je car Dioklecijan doznao, da je kršćanin, naredi da ga strjelicama ubiju. Nekad se sv. S. mnogo kod nas štovao, a još se i danas štuje u Dalmaciji (osobito na Hvaru), a sv. Sebastijan sa sv. Fabijanom drevni su zaštitnici grada Zagreba.

SV. MARCELO (30. X.) služio je kao kapetan u današnjem Maroku; kad se slavio carev rođendan i sve vojnike silili da prikazuju žrtve krivim bogovima, on se tomu odupro, te je kažnjen smrću. Idući na stratište molio je za svoga suca, neka mu Bog bude milostiv (oko g. 298.).

SV. ANASTAZIJE (11. V.). Kad je u Kamerinu mučen sv. Venancije, tada razvodnik (po prilici što se sada zove kaplar) Anastazije videći čudesa, koja je Bog učinio na svecu, obrati se s cijelom obitelju i sv. Venancije ih pokrsti. No zato i njega

staviše pred sud, te mu oko g. 250. odsjekoše glavu. Njemu je u čast podignuta na Krku jedna crkva.

SV. FLORIJAN (4. V.) živio je kao časnik nedaleko Lorcha, pa kad je doznao, da je u Lorchu utamničeno 40 kršćana radi vjere, pohiti, da ih osokoli i utvrdi u vjeri. Svoje riječi potvrdi i primjerom, jer pred rimskim sudom otvoreno ispovjedi vjeru u Krista, te ga osudiše na smrt i potopiše u rijeci Ensu. Njega se slavi kao zaštitnika od požara, te se po Hrvatskoj i Slavoniji može u mnogim crkvama, pa i na ulicama, naći njegova slika ili kip († oko 304.).

SV. MAURICIJE (22. IX). Kad je car Maksimijan vodio vojsku u Galiju, zaustaviše se u švicarskim gorama i naredi da sva vojska prikaže žrtve bogovima. Cijela jedna legija (puk) bijaše kršćanska i ona se odstrani, dok su se prikazivale žrtve. No car pošalje glasnika, da se i ta legija, zvana tebejska, mora priključiti žrtvama pod kaznu smrti. Zapovjednik legije Mauricije poruči po glasni-

ku: »Za domovinu ćemo se hrabro boriti, ali da se odrečemo svoje vjere, to nam brani hrabrost i vjernost«. Car se razljuti i dade pogubiti najprije vođu legije, te svakog desetog vojnika u puku, a zatim naredi ostalim pukovima, te pomoriše sve kršćane tebejske legije; to se zbilo god. 286.

SV. TEODOR. Pod ovim se imenom štuju osobito na kršć. Istoku dva velika sveca mučenika iz redova vojske. Prvi je bio vojvoda (god 7. II.) u vojsci cara Licinija, a služio je u azijskom gradu Herakleji. Car ga radi vjere dade g. 318. pogubiti. Tijelo mu prenesoše u rodni grad, gdje se dogodiše velika čudesa, pa kad je kršćanstvo zadobilo potpunu slobodu, mnogo su tamo hodočastili i grad je po njemu dobio ime Teodoropolis. Neke se njegove moći nalaze u Mlecima. — Drugi je Teodor, zvan Novak (9. XI.) živio nešto prije prvoga i bio časnik u Maloj Aziji, i kad su Galerije i Maksimin proganjali kršćane, bijaše i Teodor doveden pred

vojnoga suca, koji mu dađe vremena za razmišljanje i dotle ga pusti na slobodu. Kad ga po drugiput dovedoše na saslušanje i upitaše, da li će žrtvovati bogovima, a on to odbio, bičevaše ga, natezaše na mučilima i konačno živa sažgaše g. 306. Moći mu se nalaze u Italiji; u Mlecima i u Rimu podignute su njemu u čast crkve, a na Istoku se on vrlo mnogo štuje, te se pripremanje »koljiva« u istočnim crkvama dovodi u vezu s jednim ukazanjem ovoga sveca.

SV. MARIN (3. III.) bio je časnik u palest. Cezareji i došao je red, da bude promaknut u kapetanski čin, no istu je čast htio jedan drugi da postigne i optuži Marina, da je potajni kršćanin. Poglavari mu dadnu tri sata vremena, da se odluči, hoće li žrtvovati bogovima ili će biti na smrt osuđen. On ode k svom biskupu, a ovaj ga odvede k oltaru i pokaže evanđelje i mač, što ga je Marin nosio i rekne: »Izaberi!« Marin uzme s poštovanjem evanđelje i odmah se javi sudu, ispovjedi javno Krista i dade svoj život za njega god. 260.

SV. VALENTIN (16. XII.) bio je časnik u carskoj vojsci; biskup sv. Dalmacije pokrstio je njega i sina mu Konkordija; obadvojica su pogubljena radi vjere u IV. vijeku.

SV. KVIRIN (30. III.) čuvao je kao časnik utamničenog papu Aleksandra, obratio se s cijelom obitelju, optužen kao kršćanin i na smrt osuđen za cara Hadrijana (u II. stolj.).

SV. VIKTOR. Kako je Viktor bilo posve obično rimsko ime to ima mnogo svetih mučenika ovog imena, pa i vojnika. Ovdje ćemo spomenuti samo četvoricu. — Prvi je bio časnik u Masiliji (južna Francuska) (slavi se 21. VII.), ali revan kršćanin. Kad je 290. god. došao u taj grad car Maksimin, naredi, da se kršćani pozatvaraju. Viktor ih je noću obilazio i sokolio, da ostanu vjerni Kristu. Zato i njega uhvate, svakojako ga mučiše, i na križ su ga pribili, pa skinuli i još živa bacili u zatvor; tamo je obratio trojicu svojih čuvara, koji su odmah sutradan bili pogubljeni.

Tri đana iza toga, kad se Viktor ponešto oporavio, ponovo ga dovedu na saslušanje i postave pred poganski oltarić, neka žrtvuje tamjana. On nogom sruši oltar i car naredi, da mu se odmah odsiječe ona noga, a zatim mu odsjekoše glavu. — Drugi je Viktor (24. VII.) s još dvojicom vojnika mučen oko 304. u Španiji; treći (8. V.) je bio kršćanin od rođenja, služio je u Milanu u carskoj gardi i usmrćen 304. — Četvrti vojnik ovog imena bio s još drugim prisutan kod mučeništva sv. Jurja, te videći njegovu ustrajnost u vjeri, obratio se je s još osmoricom vojnika, pak ih car Dioklecijan dade pogubiti 20. IV. 303. god.

SV. GORDIJE (3. I.) odsluživši vojsku povukao se u zabitno mjesto, da ostatak života provede u razgovoru s Bogom. No promislivši, koliko ih još ima, koji ne znaju za Krista, pođe u grad i propovijedaše poganima kršćanstvo. Uhvatiše ga i glavu mu odsjekoše u Cezareji kapad. (izm. 314. i 320.).

5. SVETI VOJNICI MUČENICI

Imenik svetaca, martirologij, navodi hiljadama vojnika, što umriješe za Krista. Božja se je Providnost upravo vojnicima služila, da se za Krista čuje u krajeve, kamo nijesu mogli doprijeti propovjednici Evanđelja. Čestoputa se je vojnik obratio promatrajući njemu povjerene zatvorene kršćane, gledajući njihovu čvrstoću u vjeri i pri najtežim mukama. I taj je vojnik, možda kriomice kršten, našao još drugova za Krista, kad mu je legija otišla nekamo daleko, tamo su kršć. vojnici bili apostoli. No njihov je apostolat većinom svršavao mučeničkom smrti, u koju su dragovoljno išli, jer su kao vojnici bili spremni da ginu za cara i rimsku državu, koji im iza smrti ne mogu ničega dati, a kamo li ne bi rado umirali za Krista, koji svojima daje život vječni iza ovoga kratkoga života.

SV. JULIJE (27. V.) već je odslužio vojsku i živio kao veteran, a kad je nastalo proganjanje kršćana,

i njega dovedu pred poganskoga suca i tražili su, da se odreče Krista. On je odgovorio: »Ne mogu se iznevjeriti Bogu. U 27 godina vojničke službe nisam nikad bio pred sudom radi kakvog prestupka. Sedamputa sam bio u ratu i ni za kim nisam zaostajao niti se slabije borio od drugih. Zapovjednik me nikad nije vidio na rđavu putu i zar misliš, da ću sada biti u većim stvarima nevjeran, kad sam bio vjeran u manjim?« Ipak ga osudiše na smrt i umrije pod krvničkim mačem g. 304.

SV. DONAT (30. VI.) vojnik u legiji zvanoj »munjevita«. Mučen je pod konac II. stoljeća i pokopan u rimskim katakombama. Svete su mu moći isusovci prenijeli u Njemačku, gdje se štuje kao zaštitnik od nevremena. Odatle je štovanje ovoga sveca došlo i u Hrvatsku, Slavoniju i Baranju, samo što se kod nas slavi 7. kolovoza, a donekle zamjenjuje sa sv. Donatom biskupom.

SV. LONGIN. — Poznata su četiri sveca mučenika ovoga imena, sve vojnika. Prvi je (15. III.) prema predaji onaj vojnik, koji je kopljem probo Srce Isusovo na križu, obratio se i pokrstio, te u Kapadočkoj Cezareji umro za Raspetoga. — Drugi (16. X.) je kapetan, što je bio određen da sa svojom četom bude na Kalvariji i s njom izvrši smrtne osude nad Isusom i dvojicom razbojnika. Videći on događaje, što se zbiše kod križa, uskliknuo je i prvi javno ispovjedio: »Doista ovaj bijaše Sin Božji!« Odrekavši se vojne službe vrati se u svoju domovinu Kapadociju, propovijedaše Krista i za ponovno svjedočanstvo Kristu-Bogu dade svoj život. — Treći (21. VII.) je drug u mučeništvu sv. Viktora, a četvrti (24. VI.) jedan od sedmorice braće mučene u Armeniji u IV. vijeku.

SV. EUSTAHIJE (20. IX.) vojnik, postavši kršćaninom razdijelio je sav svoj imetak siromasima, a zajedno sa ženom i dva sina mučen u Rimu g. 118.

SV. ROMAN (9. VIII.), vojnik carske garde; videći postojanost sv. Lovre mučenika vjerova u Krista i

dade se krstiti od utamničenog sv. Lovre, ali ga car odmah osudi na smrt i odsjekoše mu glavu prije nego sv. Lovri († 258.).

SV. HEZIHIJE (15. VI.), kršć. vojnik, prisustvovao je saslušavanju sv. Julija, te mu se preporuči u molitve i s njim se poljubi. Zato osudiše i njega kao kršćanina na smrt i pogubiše nekoliko dana iza sv. Julija († 304.) — Drugi je svetac (18. XI.) istog imena bio vojnik u Antiohiji i kad je proglašen nalog cara Dioklecijana, da svaki vojnik mora žrtvovati idolima, skinu vojnički opasač i odloži oružje. Privezaše mu kamen o vrat i utopiše u rijeci Orontu g. 303.

SV. HUBERT (3. XI.) sprva je u vojničkoj odori, a na dvoru svoga gospodara, provodio posve lakouman život, no obratio se i predao vodstvu svoga biskupa, te je toliko napredovao u kreposti, da je i sam postao biskupom. Umro je 727. u Banatu mu je u selu Sv. Hubert u čast podignuta crkva.

SV. MERKURIJE. Dva su sveca, oba vojnika, ovoga imena. Jedan (25. XI.) mučen u kapad. Cezariji u III. stolj., a drugi (10. XII.) sprovodio je na Siciliji četu uhapšenih kršćana i videći njihovu strpljivost, kad je s njima došao u Lentine, izjavi zajedno s ostalima sprovodnicima, da prihvaća kršć. vjeru, te ih sve osudiše pod mač, negdje oko g. 320.

SV. MAKSIMILIJAN (12. III.) pozvan da služi svoj vojni rok protivio se izvršiti poganske obrede i primiti pogansko znamenje veleći, da već ima Kristovo znamenje; osuđen je na smrt mačem i umrije mlad u 22 godini života (g. 295.).

SV. KASIJE (10. X.) umro je mučeničkom smrću s još nekoliko drugova vojnika g. 303. u njemačkom gradu Bonnu.

SV. FLORENCIJE I FELIKS (25. VII.), vojnici u vojsci cara Maksimina Tračanina, podnijeli su mučeničku smrt radi svoje vjere kod Akvileje (III. stolj.)

SV. SOLINSKI MUČENICI (18. IV.). Car Galerije, koji je oko god. 300. vladao ovim našim stranama, mrzio je i progonio kršćane. Tako je u dalmatinskom gradu Solinu pogubio biskupa, a 18. IV. 304. mučen je jedan svećenik s četvoricom vojnika dvorske garde, kojima znamo samo imena, dok inače drugo ništa ne znalo; zvali su se: Gajan, Pavlinijan, Antiohijan i Telije.

SVETIH 40 MUČENIKA (10. III.) Svi su oni bili vojnici 12. rimske legije u maloazijskom gradu Meliteni. Radi vjere u Krista osuđeni su na smrt i bez odjeće bačeni na zamrznuto jezero, a onda sažgani (oko g. 320.). Kod nas se ovi sveti mučenici dosta časte, a osobito u Dubrovniku.

6. SV. VOJNICI ISPOVJEDNICI

Oni su godinama služili kao vojnici i časnici, a zatim se dali posvema u službu Bogu, a umrli su prirodnom smrću.

SV. KORNELIJE (2. II.), bio je kao kapetan zapovjednik rimske po-

SV. MARTIN — dijeli ogrtač sa siromahom

sade u Cezareji. Kad mu se razbolio sluga, došao je pred Isusa i ponizno zamolio, da mu ga izliječi. On je izrekao one glasovite riječi: »Gospodine, nijesam dostojan da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će sluga moj!« Njega je kasnije sv. Petar pokrstio, te je Kornelije ostavivši vojsku postao biskupom.

SV. MARTIN (11. XI.). Kao časnik tako je čestito živio, te je zavrijedio milost sv. krštenja, pa i samu

biskupsku čast. Osobito je prema siromasima bio darežljiv, pa je tako jedne zime videći siromaha u samim dronjcima, a ne imajući ničega drugoga, mačem raspolovio svoj časnički ogrtač i ogrnuo siromaha. Umro je g. 397.

SV. GERMAN (31. VII.) kao vojni upravitelj jedne pokrajine nije živio urednim životom, te je — premda je bio kršten — još pomalo naginjao poganstvu. No biskup Amator tako je na Germana djelovao, te se ovaj obrati, postade svećenikom, dapače i biskupom, te postade veoma zaslužan za crkvu u Galiji i Britaniji. Umro je 448.

SV. VILIM (10. II.) provodio je u vojsci grješan život, no obrativši se ode u Rim i ispovjedivši sv. Ocu Papi svoje grijehe zamoli za što veću pokoru, a on mu naloži, neka hodočasti u Jeruzalem. Vrativši se odanle živio je pokornički u pustinji, a zatim kao opat u samostanu sve do smrti 1157.

SV. IGNACIJE (31. VII.) kao časnik ranjen je u ratu i dok se je liječio dobio je za čitanje dobre knjige, te je uvidio taštinu ljudske slave, pa odlučio nadalje raditi samo za slavu Božju. Skupi oko sebe nekoliko muževa jednakih ideala i osnova s njima Družbu Isusovu, koja je veoma zaslužna za Crkvu u hrvatskom narodu, te je 1940. slavila 400-godišnjicu svoga opstanka. Sv. Ignacije umro je 1556.

SV. FRANJO BORGIJA (10. X.), vojvodski sin, pa i sam u visokoj službi na kraljevom dvoru, živio je svjetskim životom, dok nije umrla carica, koju je pratio do groba. Videći izobličeno lice nekad lijepe carice zamisli se u prolaznost svijeta, sve ostavi i stupi u Družbu Isusovu, u kojoj je u zaslužnom radu sveto živio do blažene smrti god. 1572.

SVETI POMOĆNICI KRŠĆ. VOJNIKA. Svakoga sveca možemo zazivati u svojim potrebama i njihov zagovor nije ograničen ni na koji stalež. Ipak našoj ljudskoj naravi odgo-

vara, da se obraćamo na one, koji imaju s našim položajem posebnu vezu.

SV. IVAN KAPISTRAN (28. III) zadužio je upravo naše krajeve, što je kao svećenik-franjevac predvodio kršćanske vojske protiv Osmanlija, noseći zastavu s križem s ispisanim imenom Isusovim. Njegovom vatrenom govoru i molitvi ima se zahvaliti, što je kršć. vojska obranila 1456. god. Beograd od otomanske vojske. On je malo iza toga umro od podnesenih napora.

SV. KAMILO (18. VII.) bio je do 24. godine vojnik i veoma odan igri, te je sve svoje proigrao. Najmio se zato kod kapucina u Rimu kao radnik kod gradnje; promatrajući njihov redovnički život zaželi i sam stupiti u njihov samostan, no ne primiše ga zato, što nije bio posve zdrav. Ode zato Kamilo u jednu bolnicu rimsku i posveti se njezi najtežih, neizlječivih bolesnika i u toj požrtvovnoj službi ostade sve do smrti 1616. Njemu se utječu umirući, a sv. Crkva

ga je proglasila posebnim zaštitnikom bolesnika i bolničara. Pravo je da ga osobito štuje vojna bolnička četa.

SV. BARBARA (4. XII.) nema u svom životu nikakve veze s vojskom, ali se u katoličkim zemljama zaziva ova svetica kao zaštitnica dobre smrti, te ju zato napose časte svi, koji su u naročitoj smrtnoj opasnosti, a to su rudari i tobdžije (artiljerci).

SV. IVANA, Djevica orleanska 30. V.), pobožna i ponizna seljačka djevojka, živjela je u Francuskoj, ugnjetavanoj od neprijatelja. Njoj su se ukazivali sv. Mihovil, sv. Katarina i sv. Margareta, te je ponukana od njih uzela na se vojničko odijelo, stala na čelo vojske i protjerala strance, te se francuski kralj mogao svečano kruniti. — Izdajom se pobijeđeni neprijatelji dočepaše junačke svetice, te ju živu sažgaše 30. V. 1431. Njezin je blagdan u Francuskoj državni blagdan.

Između uzornih vojnika posljednjih stoljeća valja spomenuti neke

hrvatske kršćanske junake, te neke iz susjednih zemalja, poznate i po našim narodnim pjesmama. Uz trojicu iz drugih velikih naroda.

NIKOLA JURIŠIĆ zaustavio je pred Kisekom g. 1532. silnu osmanlijsku vojsku, koja je pošla na Beč. Samo 700 junačkih kršćanskih vitezova zadržavalo je mjesec dana dvije stotine hiljada Sulejmanovih momaka i tek kada su topovi razrušili gradske zidove i sultan je braniteljima priznao junaštvo, te im dopustio, da pod oružjem odu kamo hoće.

NIKOLA ZRINJSKI. Sultan Sulejman već šesti puta pošao na Beč vodeći silnu vojsku. No kod Sigeta ga zaustavi junačina Nikola Zrinjski sa šakom probranih hrvatskih junaka. Car šalje Nikoli poruke obećavajući mu silno blago i bogatstvo i krunu kraljevstva hrvatskoga, ali zabadava: Zrinjski je poštenjak od glave do pete; on ostaje vjeran svome vladaru, ne će da pregovara s onim, koji mu plijeni domovinu, ruši crkve i hoće da istrijebi kršćansko ime. Kad su gradski zidovi bili već sa zemljom sravnjeni, Nikola se sa svojim družima Bogu pomolivši baci među Turke i svi od reda pogiboše za krst časni i slobodu zlatnu, vjerni svojoj vojničkoj zakletvi. Turci su doduše pobijedili, no i kod njih je kroz to vrijeme palo na bojnom polju dvadeset hiljada, pa je i sam Sultan od žalosti umro pod Sigetom, a novi sultan krenu natrag ne postigavši nikakva uspjeha.

SIBINJANIN JANKO. Ovaj je kršćanski junak opjevan u mnogim našim pjesmama. On je bio Madžar i zvao se Hunjadi Janoš, ali je ratovao s Hrvatima i Srbima protiv Osmanlija. Sudjelovao je u bitci na Kosovu u listopadu god. 1448., a zajedno sa sv. Ivanom Kapistranom vodio je kršćansku vojsku pod Beograd god. 1456., koju su obranili boreći se pod barjakom, na kojem je bilo ispisano ime Isusovo. U tom je ratu zadobio bolest i umro u Zemunu 11. VIII. 1456. Njegov je sin glasoviti Mati-

ja Korvin (kralj Matijaš), junak kao i Janko, ali nam ne može biti uzorom, jer je ratovao s kršćanskim vladarima mjesto s Turcima.

JURAJ KASTRIOTIĆ. U povijesti svijeta malo je bilo junaka ravnih Jurju Kastriotiću, kojega zovu i Skenderbegom. Njega je naša narodna pjesma opjevala ne samo kao branitelja svoje domovine Albanije, nego i kao općeg kršćanskog junaka u boju s Osmanlijama. No Juraj je bio i veoma pobožan, te nikad nije u boj polazio bez molitve, a nikad nije zaboravio, da se iza sretne bitke Bogu zahvali. Bio je veoma odan Svetom Ocu Papi u Rimu, koji je veoma častio ovoga Kristova vojnika. Kad je sultan stavljao Jurju sjajne ponude, ako mu samo učini po njegovoj volji, junak mu je odgovarao, da on i dalje hoće da bude samo Kristov vojnik, i ničiji više. Kad je umro (17. I. 1467.) i Turci osvojili Albaniju, podijeliše njegove kosti među se i nosili su ih u zlato ili srebro okovane kao moći — toliko su priznanje odavali katoličkom Junaku Jurju.

IVAN TILLY zapovijedao je ponajprije bavarskom vojskom, a zatim je imenovan vrhovnim zapovjednikom njemačke carske vojske u 30-godišnjem ratu. U njegovoj su vojsci bili i mnogi Hrvati. U 36 bitaka odnio je Tilly pobjedu nad neprijateljem, ali je još veće i zaslužnije pobjede izvojevao svakog dana nad samim sobom i nad zlim sklonostima. Bio je hrabar, pošten, nepodmitljiv, pravedan, ali obziran, te su ga vojnici ljubili kao oca; nikad se nije ženske nepristojno dotaknuo, nikad se nije u životu opio; bio je oduševljen i uvjeren katolik, te je svaki dan molio krunicu. Kad je 15. IV. 1632. bio smrtno ranjen, još je bodrio svoje vojnike, da se junački bore za cara i Crkvu, te je upirući pogled u raspelo umirući govorio: »U te sam se, Gospodine, uzdao, i nijesam se postidio!« (30.IV. 1632.).

GROF GASTON DE SONIS, sin časnika, te je i sam stupio u vojsku. Ne-

ki ga drugovi nagovore, te se upisao u društvo slobodnih zidara, a da nije znao njihovih ciljeva. No kad je prvi put došao na njihov sastanak, odmah je vidio, tko su oni i šta su, te uz odrješit muževan prosvjed ostavi tu družinu i od sada mu je život uzoran u svakom pogledu. Bio je član Društva sv. Vinka, posjećivao je bolesnike, da ih pomogne i duhovno i materijalno. Sate bi znao proklečati u razmatranju pred Presv. Sakramentom, svaki je dan molio časoslov Bl. Dj. Marije, a krunicu sa svojom obitelji. I u ratno je vrijeme barem svraćao u crkvu, gdje god je samo mogao. U ratu se istakao junaštvom i dobio veliko odlikovanje. Kad mu je tane odnijelo lijevu nogu i dalje je ostao u vojsci. Kad je rat svršio, pokušala je tadašnja bezbožna vlada u Francuskoj, da preko njega nanese krivicu katol. samostanima, no on je radije ostavio službu, nego da se iznevjeri Bogu i Crkvi. Umro je 14. VIII. 1887. Pred nekih 30 godina napisao

je hrv. Isusovac P. Vanino o njemu veliku knjigu.

GABRIEL GARCIA MORENO. Kao zastupnik u saboru države Ekvador (u Americi) ustao je protiv nepravda i bio prognan iz države. Tri godine progonstva upotrijebio je, da učenjem upotpuni svoje znanje. Vrativši se u domovinu primi se teške zadaće, da u nemirnoj zemlji uvede red. Organizirao je vojsku i stavio se njoj na čelo, te se uspješno borio protiv buntovnika. Iza toga bi izabran za predsjednika republike, te je uspostavio red, podizao škole i druge potrebne i korisne ustanove. No Garcia je bio pravi katolik: svaki dan je počinjao s molitvom, razmatranjem i slušanjem sv. mise. Na Tijelovo je u generalskoj uniformi, gologlav, pratio Svetotajstvo u procesiji. Kod kuće je večernju molitvu obavljao zajedno sa svojom djecom, a služinčad je poučavao u katekizmu. Radi njegova izrazita kršć. uvjerenja i u privatnom životu i u državnoj upravi zamrzili su ga pro-

tivnici vjere i spremali na nj atentat. Morenu su upozorili neka bude na oprezu, ali se Garcia i ovdje pokazao pravim vojnikom, koji se ne plaši ljudi. Ni u čemu nije promijenio svoga vladanja, a posve predan u ruke Božje znao je, da će mu Bog dati vječan život, ako za nj žrtvuje ovaj prolazni život. I kad je 6. VIII. 1875. izlazio iz crkve, dočekaše ga urotnici i bodežima i revolverima zadadoše mu više smrtonosnih rana. Unesoše ga u crkvu, gdje mu je svećenik podijelio sveto ulje, a junački je Moreno umirući još izrekao: »Bog ne umire!«

SPOMENDANI VOJNIKA — SVETACA

SIJEČANJ (januar).

1. **Trideset vojnika**, svetih mučenika u Rimu.
3. Sv. **Gordije**, kapetan, muč.
20. Sv. **Sebastijan**, voj., muč.

VELJAČA (februar).

2. Sv. **Kornelije**, kapetan, biskup.
7. Sv. **Teodor**, vojvoda, muč.
10. Sv. **Vilim**, vojnik, pokornik.
21. Sv. **mučenici vojnici u Apameji.**

OŽUJAK (mart).

3. Sv. **Marin**, kapetan, muč.
10. **Četrdeset sv. mučenika** vojnika u Sebasti.
12. Sv. **Maksimilijan**, novak, muč.
15. Sv. **Longin**, vojnik, muč.
28. Sv. **Ivan Kapistran**, svećenik kršć. vojske.
30. Sv. **Kvirin**, časnik, muč.

TRAVANJ (april).

18. Sv. **mučenici vojnici u Solinu.**
20. Sv. **Viktor i drugovi** vojnici, mučenici.
23. Sv. **Juraj**, časnik, mučenik.
24. Sv. **Mauricije**, vojnik, muč.

SVIBANJ (maj).

4. Sv. **Florijan**, časnik, muč.
8. Sv. **Viktor**, vojnik, muč.
11. Sv. **Anastazije**, podčasnik, muč.
18. Sv. **Erik**, kralj, muč.
27. Sv. **Julije**, veteran, muč.

30. Sv. **Ivana**, djevica orleanska.
Sv. **Ferdinand**, kralj ispov.

LIPANJ (juni).

15. Sv. **Hezihije**, vojnik, muč.
24. **Sedam braće vojnika**, mučenika u Armeniji.
30. Sv. **Donat**, vojnik muč.

SRPANJ (juli).

2. **Tri stražara mučenika** sa sv. Pavlom.
5. Sv. **Henrik**, car, ispovj.
18. Sv. **Kamilo**, vojnik, zaštitnik bolničara.
21. Sv. **Viktor**, časnik s trojicom vojnika, mučenici.
24. Sv. **Viktor** s dvojicom vojnika, muč.
25. Sv. **Florencije i Feliks**, vojnici, mučenici.
31. Sv. **Ignacije**, časnik, ispovj.
Sv. **German**, pokrajinski namjes. biskup.

KOLOVOZ (august).

1. Sv. **Braća Makabejci**, mučenici.
5. Sv. **Osvald**, kralj, ipovj.
9. Sv. **Roman**, gardista, muč.

20. Sv. **Stjepan**, kralj, ispovj.
25. Sv. **Ljudevit**, kralj, isp.

RUJAN (septembar).

1. Sv. **Jozua**, vođa Izraela.
20. Sv. **Eustahije**, vojnik muč.
22. Sv. **Mauricije**, zapovjednik čete, muč.
28. Sv. **Vjenceslav**, vojvoda, muč.
29. Sv. **Mihovil**, arkanđeo, vojvoda nebeskih četa.

LISTOPAD (oktobar).

1. Sv. **Matatija**, vođa izr. naroda.
10. Sv. **Franjo Borgija**, vojvoda, ispovj.
Sv. **Gereon i drugovi** iz tebejske legije, mučenici.
Sv. **Kasije**, vojnik, muč.
16. Sv. **Longin**, kapetan, mučenik.
30. Sv. **Marcel**, kapetan, muč.

STUDENI (novembar).

1. **Bl. Nonije**, vojnik, muč.
3. Sv. **Hubert**, vojnik, ispovj.
9. Sv. **Teodor Novak**, časnik, muč.
11. Sv. **Martin**, časnik, biskup.
15. Sv. **Leopold**, vojvoda, ispovj.

18. Sv. **Hezihije,** vojnik, muč.
25. Sv. **Merkurije,** vojnik, muč.
29. Bl. **Redempto,** vojnik, muč.

PROSINAC (decembar).

3. **Sedamdeset sv. mučenika** vojnika u Rimu.
4. Sv. **Barbara,** djev. i muč. zaštitnica topnika.
10. Sv. **Merkurije i drugovi,** vojnici, mučenici.
16. Sv. **Valentin,** časnik, muč.
29. Sv. **David,** kralj, ispovj.

III. VOJNIK U MOLITVI

Bez molitve nema spasenja duši. I vojnik mora moliti. I sama vojnička pravila previđaju vrijeme za molitvu i određuju, da se služba u vojsci ima tako rasporediti, te se omogući vršenje vjerskih dužnosti. Vojnikova molitva ne će uvijek biti duga, ali to ne mora ni biti, no treba da je sabrana i usrdna, i da ne prođe dan bez molitve.

Sodoma

SV. SEBASTIJAN
vojnik - mučenik

Ako možeš, posluži se molitvama iz molitvenika, ali gdjekada ne ćeš moći toga učiniti. Zato se nauči jutrom pobuditi dobru nakanu za cijeli dan, po kojoj sva tvoja djela, ako samo nijesu grješna, postaju kod Boga vrlo zaslužna. Pri kraju jutarnje molitve naći ćeš, kako se može učiniti ta dobra nakana. Na večer pak ne propusti **savršenog pokajanja**, kako je na svršetku Večernje molitve.

Nauči se često i preko dana duh svoj dići k Bogu: dok si na straži, kad prolaziš pokraj crkve, križa ili groblja. Pri tom ćeš lako izreći koju strelovitu molitvicu, a na kakvoj običnoj straži, gdje se ne traži naročita pozornost, moći ćeš razmatrati Isusov križni put; ako je jutro, prenesi se duhom u crkvu svoje župe, gdje se možda tada čita sv. misa, je li nedjelja, sjedini se u duhu s onim, koji se po crkvama mole, jer se mole i za tebe. Crkva je katolička jedna velika obitelj i po molitvi i preko Boga održavamo među sobom obiteljsku vezu.

A. SVAGDANJE MOLITVE

1. JUTARNJA MOLITVA

(Početak prema Ap. Konstitucijam).

Slava Ti, Bože, na visini, i na zemlji mir ljudima u Tvojoj milosti. Hvalim Te, častim Te, blagosivam Te i klanjam Ti se, jedini i pravi Bože, koji nisi stvoren i koji su nedokučiv u svom veličanstvu. Gospode, kralju nebesa, Bože Oče svemogući, Oče Isusa Krista, neokaljanog Jaganjca, koji odnima grijehe svijeta, usliši moju molitvu, Ti koji sjediš na prijestolju iznad anđela. Ti si nas po zaslugama Sina svoga primio za djecu svoju i zapoviješću Kristovom opomenuti i božanskom naukom poučeni, usuđujem se govoriti:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. Dođi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

Daj mi, Bože, da danas vjerno ispunim sve svoje dužnosti, da se oduprem napastima, da poteškoće strpljivo podnesem. Neka ovaj dan bude na dobro domovini, mojim roditeljima i ostalima, s kojima me vežu obiteljske veze. Molim Ti se, Bože, i za svoje starješine, kao i za svoje drugove i za cijelu Crkvu Tvoju.

Na početku novoga dana, kojega si mi, Svemogući, dobrostivo poklonio, primi moju ispovijest čvrste vjere, izjavu nepokolebivog ufanja i žarke ljubavi.

Djelo vjere

Vjerujem u te, Bože moj, da si jedan jedini božanstvom, a troj osobama, Otac, Sin i Duh Sveti. Vjerujem, da je druga osoba, Sin Božji, krepošću Duha Svetoga, čovjekom postao, rodio se i sve nas otkupio; i da će doći suditi žive i mrtve; da će dobre naplatiti slavom nebeskom, a grješnike kazniti mukama paklenim. Vjerujem nadalje sve ono, što vjeruje i vjerovati uči sveta Mati Crkva rimo-

katolička. A sve to vjerujem zato, što si to navijestio ti, Bože, koji si neizmjerna mudrost i vjekovita istina, koji ne možeš prevariti niti prevaren biti, jer sve znaš i vidiš. O Bože umnoži vjeru moju!

Djelo ufanja

Ufam se u te, o premilostivi Bože moj, da ćeš mi po zaslugama muke i smrti Isusove i po mojim dobrim djelima, s pomoću tvojom učinjenim, oprostiti sve grijehe i dati slavu nebesku. A to se ufam zato, što ti, Bože svemogući, dati možeš što si obećao, i u obećanju si svojem stalan i vjeran. O Bože, učvrsti ufanje moje!

Djelo ljubavi

Ljubim te, o Bože moj, svim srcem i dušom svojom nada sve, i više nego samoga sebe; jer si ti sâm po sebi svake ljubavi dostojan, i zaradi tebe ljubim bližnjega svoga kao samoga sebe. O Bože, užezi ognjem ljubavi svoje srce moje, ter iz ove goruće prama tebi ljubavi jako se kajem, što

sam ikada uvrijedio tebe neizmjerno dobro. Mrzim na sve grijehe života svoga, i to većma nego na ikoje drugo zlo. O da te nijesam nikada uvrijedio! Tvrdo odlučujem, da ću se čuvati svakoga grijeha, te volim umrijeti, nego ikojim grijehom, osobito smrtnim, uvrijediti tebe najveće dobro. A sve ću počinjene grijehe po milosti tvojoj iskreno ispovjediti i dostojnu za njih pokoru učiniti. Smiluj mi se dakle, o svemogući Isuse, i budite mi na pomoć, milostiva Marijo i sveti Josipe! Amen.

Ako imaš vremena, izmoli jedne ili druge litanije te koju od molitava za posebne potrebe.

Završi jutarnju molitvu probudivši dobru nakanu:

Moj Bože, neka bude danas Tebi na čast sve, što ću misliti, govoriti ili činiti ili trpjeti. Zato sjedinjujem to sve s nakanom i sa zaslugama Isusa, Marije i svih svetih i tako Tebi prikazujem.

Slatko Srce mog Isusa, daj da Te ljubim sve to više!

Isuse, Tebi živim! Isuse, Tebi umirem! Isuse, Tvoj sam živ i mrtav! Amen.

2. VEČERNJA MOLITVA

(Početak iz prastarih ršć. vremena)

Hvalite Gospodina, hvalite ime Gospodnje! Hvalimo Te, častimo Te, blagosivamo Te radi Tvoga veličanstva. Gospode, Kralju, Oče Isusa Krista, neokaljanoga Jaganjca, koji odnima grijehe svijeta. Tebi neka je čast, Tebi svaka pohvala, Tebi pripada slava: Bogu Ocu po Sinu u Duhu presvetom u vijeke vjekova. Amen.

Gospodine, mjesto da sam Ti danas davao čast i slavu, ja sam Te vrijeđao prestupljujući zapovijedi Tvoje, ali Ti, koji ne ćeš smrti grješnika, nego hoćeš da se obrati i živе, oprosti i meni, koji priznajem svoje grijehe i za njih se kajem.

(Sada razmisli, čim si danas Boga uvrijedio, te pobudi savršeno pokajanje).

Gospodine Bože moj, ja se kajem iz svega srca svoga, za sve grijehe

svoje, kojima sam uvrijedio tebe, dobro najveće. Ne žalim samo, što sam se po njima učinio nedostojan raja, a dostojan pakla, nego mi je mnogo više žao, što sam uvrijedio i pogrdio Tebe, Boga, Stvoritelja svoga, svake ljubavi i štovanja predostojnoga. Odlučujem temeljito ispovjediti se i unapredak tvoje svete zapovijedi opsluživati i prije želim umrijeti, nego Tebe ikakvim svojevoljnim grijehom uvrijediti. Amen.

A sada u miru otpuštaš, Gospodine, prema riječi svojoj slugu svojega, jer vidješe oči moje spasenje Tvoje, što si ga pripravio pred očima mnogih naroda: svjetlo za prosvjetljenje nevjernika i za slavu naroda svoga Izraela.

Isuse, Marijo i Josipe! Vama darujem srce i dušu svoju. Isuse, Marijo i Josipe, budite mi u pomoći u smrtnoj borbi. Isuse, Marijo, Josipe, dajte da se u miru s vama odijeli duša moja. Amen.

Koželj

SV. MAURICIJE

zapovjednik tebejske legije, mučenik

3. STRJELOVITE MOLITVICE

Često ne ćeš imati prilike moliti iz molitvenika, ali vrlo čestoputa možeš kratkim uzdahom dići dušu i srce svoje k Bogu. Nekad ćeš moći samo na časak otvoriti molitvenik, pa izmoliti koju od ovih strjelovitih molitvica. Neke ćeš s vremenom napamet naučiti, te ih možeš moliti na straži, na maršu, u bolesti i u drugim prilikama. Sve je ove molitve sveta Crkva obdarila oprostima i poslije svake je dodano, koliki se oprost dobiva. Pri tom su oznake vremena skraćene, te **d.** znači »dana«, **god.** znači godina«, **četrd.** znači »četrdesetnica«.

Kod svih ovdje navedenih uzdaha dobiva se oprost toliko puta, koliko puta se izmoli.

Bože moj i sve moje! (50 d.).

Vječni Bože! Prikazujem ti dragocjenu krv Isusovu u zadovoljštinu za grijehe svoje i za potrebe svete Crkve. (200 d.).

Isuse, Bože moj, ja te ljubim nada sve. (50 d.).

Preslatki Isuse, nemoj me osuditi, nego me spasi! (50 d.).

Slatko Srce mog Isusa, daj da te ljubim sve to više! (300 d.).

Slatko Srce Isusovo, budi moja ljubav! (300 d.).

Isuse, sine Davidov, smiluj mi se! 100 d.).

Posvuda budi ljubljeno Presveto Srce Isusovo! (100 d.).

Budi hvala, čast i slava Božanskomu Srcu Isusovu! (25 d.).

Isuse, blaga i ponizna Srca: učini srce moje po Srcu svojem! (300 d.).

Srce Isusovo, izvore svake čistoće, smiluj se nama! (100 d.).

Isuse, Tebi živim! Isuse, Tebi umirem! Isuse, Tvoj sam živ i mrtav! (100 d.).

Presveto Srce Isusovo, ja vjerujem, da me ljubiš. (300 d.).

Presveto Srce Isusovo, dođi kraljevstvo tvoje! (300 d.).

Presveto Srce Isusovo, ja se u te ufam. (300 d.).

Gospodine, očuvaj nam vjeru! (100 d.).

Božansko Srce Isusovo, obrati grješnike, spasi umiruće, izbavi siromašne duše iz čistilišta. (300 d.).

Klanjamo ti se, presveti Gospodine Isuse Kriste i blagosivamo te, jer si svojim svetim križem svijet otkupio. (100 d.).

Preslatki Isuse, umnoži mi vjeru, ufanje i ljubav, te mi podaj srce skrušeno i ponizno! (100 d.).

Bože moj sjedini duhove u istini, a srca u ljubavi! (300 d.).

Svet, svet, svet je Gospod Bog četâ. Puna je zemlja slave tvoje. Slava Ocu, slava Sinu, slava Duhu Svetomu. (100 d.).

Bože moj, svekolike svete mise, koje se danas na cijelom svijetu služe, ja ti prikazujem za grješnike, koji su u smrtnoj borbi, te će još danas umrijeti. Dragocjena krv Isusa, Spasitelja, neka nam ishodi pomilovanje! (300 d.).

Bože, vjerujem u te, jer si nepogrješivo istinit. — Bože, ufam se u te, jer si neizmjerno milosrdan. — Bože, ljubim te, jer si neizmjerno dobar. (7 god. i 7 četrd.).

Zdravo Marijo, prečista, bez grijeha začeta. (50 d.).

Isuse, Marijo, Josipe, blagoslovite nas sada i na smrtni čas! (50 d.).

Marijo, ufanje naše — budi nam milostiva! (300 d.).

Majko žalosna, Majko sviju kršćana: moli za nas! (300 d.).

Majko ljubezna žalosna i milostiva: moli za nas! (100 d.).

Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo! (100 d.).

Marijo, koja si došla na svijet bez grijeha: isprosi mi od Boga milost, da ja bez grijeha pođem s ovoga svijeta. (300 d.).

Blagosloveno budi sveto i bezgrješno začeće Blažene Djevice Marije, Majke Božje! (300 d.).

Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje! (300 d.).

Lurdska Gospo, moli za nas! (300 d.).

Sveti Josipe, izglede i zaštitniče štovateljâ Presvetoga Srca Isusova, moli za nas! (300 d.).

Isuse, Marijo i Josipe! Vama darujem srce i dušu svoju. Isuse, Marijo i Josipe! Budite mi u pomoći u smrtnoj borbi. Isuse, Marijo i Josipe! Dajte, da se u miru s vama odijeli duša moja. Amen. (300 d.).

Sveti Mihovile, prvi branitelja kraljevstva Kristova, moli za nas. (300 d.).

B. MOLITVE PREKO TJEDNA

Ako u mjestu ima katolička crkva, kadikada ćete svi skupa nedjeljom ići u crkvu; nekad će vam pak biti dano na volju, pa onda svakako otidi k sv. misi, osobito nedjeljom i blagdanom. Ako si inače uredan vojnik, moći ćeš se javiti i na raport, te zamoliti, da smiješ ići k sv. misi ili k večernjoj pobožnosti. Ne boj se, da ćeš radi toga stradati. Kod uviđavnih i čestitih časnika steći ćeš tim njihovo poštovanje, ako budeš vršio svoje vjerske dužnosti. Uostalom, kad bi trebalo nešto i pretrpjeti, imat ćeš veću zaslugu kod Boga.

Juenger

SV. LJUDEVIT
kralj

Dok si u crkvi, najljepše ćeš se moliti, ako pratiš obrede i koliko znaš sudjeljuješ sa svećenikom razmatrajući otajstva, na koja nas podsjećaju pojedini dijelovi sv. mise. Ako toga ne znaš, a ti ili moli krunicu ili molitve iz ovoga molitvenika. Za vrijeme pretvorbe i kad svećenik podiže Tijelo i Krv Isusovu, prekini svaku usmenu molitvu i u duhu se prenesi na Kalvariju, gdje se Isus za nas na križu prikazao Bogu Ocu i pokloni se Isusu, koji je na svećeničke riječi sašao na oltar.

Katkada ćeš i radnim danom imati priliku da uzmeš molitvenik. Iz njega moli bilo u crkvi bilo izvan nje, sad ove sad one litanije, a prema prilikama moli i po koju molitvu iz trećega odsjeka (pod C, Posebne molitve).

Da nam duša ne zamre, treba ju hraniti duševnom hranom, a to je upravo molitva, slušanje sv. mise i propovijedi. Ali najglavnija je hrana kruh anđeoski, sv. Pričest. A da sv. pričest dostojno primimo, redovito nam se treba ispovjediti. Upotrebi svaku priliku za sv. ispovijed! Ako nikako nisi mogao u mjestu službe, a ti se ispovijedi, kad dođeš na dopust (odsustvo). Ako uskrsne ispovijedi nisi mogao obaviti o Uskrsu, dužnost ostaje, da to učiniš, čim ti se za to pruži prilika.

1. DUHOVNA PRIČEST

Kad pribivaš sv. misi i ne možeš primiti sv. pričest, a nemaš na duši smrtnoga grijeha, primi Spasitelja u srce željom, primi duhovnu sv. pričest.

Isuse moj, vjerujem, da si prisutan u presvetom sakramentu; ufam se u te, ljubim te nada sve. Iz ove ljubavi kajem se od srca za sve grijehe, i ne ću nikada više griješiti. Moja duša čezne za tobom; no jer te ne mogu sada uistinu bitno primiti u presvetom sakramentu, dođi bar duhovnim načinom u srce moje.

(Razmišljaj neko vrijeme o Isusu u Presv. Sakramentu i zatim reci:)

Isuse moj, klanjam ti se, kano da si u mom srcu zaista prisutan i sjedinjujem se posve s tobom. O ne daj da se ikada od tebe rastavim! Tvoj sveti blagoslov sašao vrhu mene i ostao vazda sa mnom! Amen.

2. LITANIJE PRESVETOGA IMENA ISUSOVA

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Isuse, čuj nas!
Isuse, usliši nas!
Oče nebeski, Bože, — smiluj se nama!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
Duše sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Isuse, Sine Boga živoga,
Isuse, sjajnosti Očeva,
Isuse, jasnoćo svjetlosti vječne,
Isuse, kralju slave,
Isuse, sunce pravde,
Isuse, sine Marije Djevice,
Isuse ljubezni,
Isuse divni,
Isuse, Bože jaki,

Isuse, Oče budućega vijeka, — smiluj se nama!
Isuse, anđele velikoga savjeta,
Isuse mogući,
Isuse strpljivi,
Isuse poslušni,
Isuse krotki i ponizni srcem,
Isuse, ljubitelju čistoće,
Isuse, ljubitelju naš,
Isuse, Bože mira,
Isuse, početniče života,
Isuse, uglede kreposti,
Isuse, revnitelju duša,
Isuse, Bože naš,
Isuse, utočište naše,
Isuse, oče ubogih,
Isuse, blago vjernika,
Isuse, dobri pastiru,
Isuse, svjetlosti istinita,
Isuse, mudrosti vječna,
Isuse, dobroto beskrajna,
Isuse, pute i živote naš,
Isuse, radosti anđela,
Isuse, kralju patrijarha,
Isuse, učitelju apostola,
Isuse, naučitelju evanđelista,
Isuse, jakosti mučenika,
Isuse, svijetlo ispovjednika,
Isuse, čistoćo djevica,

Isuse, kruno svih svetih, smiluj se nama!

Milostiv budi: oprosti nam, Isuse.

Milostiv budi: usliši nas, Isuse.

Od svakoga zla,
Od svakoga grijeha,
Od srdžbe svoje,
Od zasjeda vražjih,
Od duha bludnosti,
Od smrti vječne,
Od nemara za nadahnuća Tvoja,
Po otajstvu svetoga utjelovljenja svoga,
Po rođenju svojem,
Po djetinjstvu svojem,
Po božanstvenom životu svojem
Po trudovima svojim,
Po smrtnoj borbi i muci svojoj,
Po križu i zapuštenosti svojoj,
Po smrtnoj stisci svojoj,
Po smrti i pokopu svojem,
Po uskrsnuću svojem,
Po uzašašću svojem,
Po ustanovljenju presvetoga oltarskoga Otajstva,
Po radostima svojim,
Po slavi svojoj,

oslobodi nas, Isuse!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Isuse.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Isuse.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama, Isuse.

Isuse, čuj nas.

Isuse, usliši nas.

Pomolimo se

Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite, i primit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se; daj nam, molimo te, božansku svoju ljubav, da te svim srcem, ustima i djelom ljubimo, i nikada te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se Tvoga svetoga Imena bojimo i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Pomolimo se

Bože, koji si po blaženom Ivanu Kapistranu dao svojim vjernicima,

da krepošću presvetoga Imena Isusova slavno pobijede neprijatelje križa, podaj, molimo te, da po njegovu zagovoru svladamo zasjede duhovnih neprijatelja i zavrijedimo primiti od tebe krunu pravednosti. Po istom Kristu Gospodinu našem Amen.

3. LITANIJE PRESV. SRCA ISUSOVA

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!
Oče nebeski, Bože,
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
Duše sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Srce Isusa, Sina Oca vječnoga,
Srce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno,
} smiluj se nama!

Srce Isusovo, Veličanstva beskrajnoga,
Srce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srce Isusovo, šatore Višnjega,
Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
Srce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,
Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
Srce Isusovo, koje je Ocu vrlo omiljelo,
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srce Isusovo, željo bregova vječnih,
} smiluj se nama!

Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju Tebe,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirište grijeha naših,
Srce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srce Isusovo, do smrti poslušno postalo,
Srce Isusovo, kopljem probodeno,
Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srce Isusovo, žrtvo za grijehe.
Srce Isusovo, spasenje onima, koji se ufaju u Te,
Srce Isusovo, ufanje onima, koji u Tebi umiru,
Srce Isusovo, milino sviju Svetih,

} Smiluj se nama!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

} smiluj se nam!

Isuse blaga i ponizna srca.
Učini srce naše po Srcu svojem

Pomolimo se

Svemogući, vječni Bože, pogledaj na Srce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine, koje u ime grešnika Tebi prikazuje, i njima, koji milosrđe tvoje mole, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

4. MOLITVA PRESV. SRCU ZA UMIRUĆE

O preblagi Isuse, ljubitelju duša, molim te za smrtnu muku Presvetoga Srca tvoga, i za boli bezgrješne

Majke tvoje: operi krvlju svojom grješnike cijeloga svijeta, koji su sada na umoru, te će još danas umrijeti. Amen.

Srce Isusovo u smrtnoj muci, smiluj se umirućima. Amen.

(100 dana oproštenja svaki put; p o t p u n o oproštenje jedan put u mjesecu, ako se svaki dan u jutro, u podne i večer izmoli.)

5. LITANIJE LAURETANSKE BLAŽENE DJEVICE MARIJE.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevice, } moli za nas!

Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovrijeđena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
Majko dobrog savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice časna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Prijestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokosni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna, } moli za nas!

Vrata nebeska,
Zvijezdo jutarnja,
Zdravlje bolesnih,
Utočište grešnika,
Utjeho žalosnih,
Pomoćnice kršćana,
Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice ispovjednika,
Kraljice djevica,
Kraljice svih Svetih,
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta,
Kraljice svete krunice,
Kraljice mira,
moli za nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Moli za nas, sveta Bogorodice.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Molimo te, Gospodine, da nam budu na pomoć zasluge zaručnika presvete Majke tvoje, da zadobijemo njegovim zagovorom, što svojom slaboćom postići ne možemo. Koji živiš i kraljuješ na sve vijeke vjekova. Amen.

6. LITANIJE SVETOGA JOSIPA

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.
Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarha,
Zaručnice Bogorodice,
Stidljivi čuvaru Djevice,
moli za nas!

Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov,
Glavaru slavne Obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,
Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnika,
Uresu domaćega života,
Čuvaru djevica,
Potporo obitelji,
Utjeho bijednih,
Ufanje bolesnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,

moli za nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Postavio ga je gospodarom doma svojega.

I poglavicom svega imanja svojega.

P o m o l i m o s e.

Bože, koji si se neiskazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

7. MOLITVA SV. JOSIPU ZA SRETNU SMRT

O slavni sv. Josipe! Za onu neiskazanu sreću, koju si imao na zemlji, kada su kod tvoje smrti prisutni bili Isus i Marija, i u smrtnoj te borbi pomagali, jačali i tješili: molim te ponizno, isprosi i meni tu milost, da na smrtnom času junački odbijem bijesne navale nečistoga duha, i da blaženo umrem. Uzvišeni branitelju umirućih, budi mi u pomoći u tom strašnom času; isprosi

mi milost, da u tvojem naručju uzmognem izustiti slatke i utješljive riječi: Isuse, Marijo i Josipe, u ruke vaše predajem srce i dušu svoju! Amen.

8. LITANIJE U ČAST SVECIMA VOJNIČKOGA STALEŽA

(Za privatnu molitvu).

Kratke podatke o životu ovdje spomenutih svetaca naći ćeš na str. 16.

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!
Oče nebeski, Bože, } smiluj se nama!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, } smiluj se nama!
Duše sveti, Bože, } smiluj se nama!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, } smiluj se nama!
Sveta Marijo, moli za nas!
Sveti Josipe, moli za nas!
Sveti Mihovile, moli za nas!
Svi sveti anđeli i arkanđeli, molite za nas!
Sveti Jozua, moli za nas!

Mánes

SV. VJENCESLAV
češki kraljević - mučenik

Sveti Davide, moli za nas!
Sveta Braćo Makabejska, molite za nas!
Svi sveti borci Staroga Zavjeta, molite za nas!

Sveti Ljudevite,
Sveti Stjepane,
Sveti Vjenceslave,
Sveti Eriče,
Sveti Ferdinande,
Sveti Henriče,
Sveti Leopolde,
Sveti Osvalde,
moli za nas!

Svi sveti kraljevi i vojvode, molite za nas!

Sveti Jurje,
Sveti Sebastijane,
Sveti Marcelo,
Sveti Anastazije,
Sveti Florijane,
Sveti Mauricije,
Sveti Teodore,
Sveti Marine,
Sveti Valentine,
Sveti Kvirine,
Sveti Viktore,
Sveti Gordije,
moli za nas!

Svi sveti časnici vojničkoga staleža, molite za nas!

Sveti Julije,
Sveti Donate,
Sveti Longine,
Sveti Eustahije,
Sveti Romane,
Sveti Hezihije,
Sveti Huberte,
Sveti Merkurije,
Sveti Maksimilijane,
Sveti Kasije,
moli za nas!

Sveti Florencije i Feliksu,
Sveti solinski mučenici,
Svetih četrdeset mučenika u Sebasti,
Sveti mučenici tebejske legije,
Svi sveti vojnici mučenici,
molite za nas!

Sveti Kornelije,
Sveti Martine,
Sveti Germane,
Sveti Vilime,
Sveti Ignacije,
Sveti Franjo Borgija,
moli za nas!

Svi sveti vojnici ispovjedaoci, molite za nas!
Sveti Ivane Kapistrane, moli za nas!

Sveti Kamilo, moli za nas!
Sveta Barbaro, moli za nas!
Sveta djevice Ivano, moli za nas!
Svi sveti pomoćnici kršćanskih vojnika, molite za nas!
Svi sveci i svetice Božje, molite za nas!
Milostiv budi, oprosti nam Gospodine!
Milostiv budi, usliši nas, Gospodine!

Od svakoga zla duše i tijela,
Od krive zakletve i pogrde na Boga,
Od nevjere i izdaje,
Od psovke i kletve,
Od neumjerenosti u jelu i pilu,
Od kavge i svađe,
Od svake bludnosti,
Od svakoga grijeha,
Od nagle i nepripravne smrti,
Štitom svoje božanske svemoći,
Oklopom svoje pravednosti,
Kacigom svoje božanske mudrosti,
Mačem svoje jakosti,
Po zaštiti svojih svetih anđela,

oslobodi nas, Gospodine!

Po zagovoru svih svetih boraca tvojih,
Po zagovoru sviju svetih,
Mi nevoljni grješnici,
Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,
Da se dostojiš kraljevima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati!
Da se dostojiš svemu puku kršćanskomu mir i jedinstvo udijeliti,
Da se dostojiš krunu nam života vječnoga darovati,
Da se dostojiš svim umrlim drugovima pokoj vječni darovati,
Da se dostojiš uslišati nas,
Sine Božji,

molimo te, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama!

Pomolimo se.

O vi svi sveti borci i dični vitezovi Gospodina našega Isusa Krista, koji ste se dobro borili i trku dobili, te ste sada nagrađeni vijencem pobjede, izmolite nam milost, da ovdje nasljedujemo vaše kreposti, pa da jednom pod pobjedničkom zastavom križa i mi budemo primljeni u kraljevstvo vječne slave. Po Isusu Kristu, Gospodinu našem, koji s Ocem i s Duhom Svetim živi i kraljuje u sve vijeke. Amen.

9. MOLITVA ZA MIR.

U nevolji i opasnosti rata, koji prijeti narodima propašću, utječemo se, o Isuse, tvojemu premilostivom Srcu kao našemu najsigurnijem utočištu. Tebe, o Bože milosrđa, usrdno molimo: odvrati od nas taj strahoviti bič! K tebi, o Kralju mira, utječemo se toplom molitvom: udijeli nam mir! Ti si iz svojega Božanskoga Srca pustio na sav svijet zrake svete ljubavi, da nestane svake mržnje i svađe, i da među ljudima vlada sa-

mo ljubav. Tvoje Srce kucalo je, dok si živio na zemlji, nježnom samilosti za svaku ljudsku nevolju. O, neka nam se tvoje Srce smiluje i u ove dane, kad nas tako teško tišti svakojaka bijeda i opasnost!

Smiluj se, o Isuse, tolikim majkama, koje su u golemoj brizi za svoje sinove; smiluj se tolikim obiteljima, koje su ostale bez svoje glave; smiluj se bijednoj Evropi, na koju se oborila tolika nevolja!

Udijeli vladarima i narodima misli mira; dokini svađu, koja narode razdvaja; učini, da se narodi opet izmire; pomisli, da si ih ti svojom Krvlju braćom učinio! Jedanput si se ono smilovao na poklik Petra Apostola: «Spasi nas, o Gospodine, jer pogibosmo!» i utišao si uzburkane valove morske. Tako nam se, Isuse, i danas smiluj i milostivo usliši našu pouzdanu molitvu, i uzburkanom svijetu udijeli mir!

I ti, o Preblažena Djevice, kao u prijašnja vremena najvećih tjeskoba pomozi nam i sada, čuvaj nas i spasi nas! Amen.

10. MOLITVA VOJNIKA.

Bože i Oče moj! Ti svim mudro vladaš i u ljudskom društvu odlučuješ svakomu čovjeku onaj stalež, u kojem treba da tebi služi, bližnjemu svomu da koristi i neumrlu dušu da si spasi. Premda sam vojnik, ipak je moja sveta dužnost tebi, Bože moj, vjerno služiti, kako su ti mnogi slavni vojnici i vitezovi služili i postali sveti. U vojničkoj haljini kao i u seljačkom ili građanskom odijelu imadem istu neumrlu dušu, koju moram spasiti. Vazda i svuda imam istoga previšnjega Gospodara i Vladaoca cijeloga svijeta, Kralja nad kraljevima, Oca i dobročinitelja svih ljudi. Tebe Boga, stvoritelja i otkupitelja svojega, dužan sam častiti i hvaliti, vjerno slušati, pouzdano i iskreno ljubiti.

Kada putujem i kada vježbam, kad sam pod oružjem i kod kojegagod službenog posla, uzdrži mi drago zdravlje i veselo srce. Brani me u svakoj pogibli, a u prvom redu uzdrži me, o Bože i Oče moj, u svojoj

ljubavi i milosti. Čuvaj mi srce, da se ne dade zavesti na zlo. Naročito pak očuvaj me od mrske kletve, i od ružne bludnosti, koja šteti zdravlju i životu, a dušu strovaljuje u vječnu propast. Znam, da mnogovrsne pogibli prijete spasenju moje duše i da mi zli izgledi i primjeri, nehajstvo za kreposno življenje, krivi nauci i nevjerstvo mogu lako otrovati srce, ali upravo zato ću se često utjecati k tebi i priklonito te moliti: okrijepi me, da uši i srce zatvorim pred svakim zločestim govorom i grešnim primjerom, i da pomnjivo bježim od svakog društva, koje bi me moglo navesti na grijeh. Podijeli mi, sveti Bože, svoju mogućnu milost, da tu svoju odluku savjesno ispunim.

Ako se uz tvoju pomoć očuvam teškoga grijeha, ne ću se bojati ni u vrijeme mira ni u ratu, jer i ako umrem, umrijet ću tebi; a ako me uzdržiš na životu, hoću da se povratim doma k svojim dragima pošteno i veselo i da tebi radostan uzdajem hvalu. Svemogući Bože, predobri

Oče! Tvoja zaštita i milost neka mi budu na pomoć sada i u čas smrti moje. Amen. (Od biskupa Dobrile).

C. POSEBNE MOLITVE

1. ZA DOMOVINU.

Bože, previšnji vladaru svih zemalja i kralju svih naroda, pred tvojim se svemogućim žezlom i uzvišenim prijestoljem snizujem do praha moleći te za dobro svoje domovine i svoga naroda. Neka mi bude, Bože, časna ova zemlja, u kojoj sam ugledao svjetlo života, primio sveti krst, othranjen bio u katoličkoj vjeri i primio toliko milosti i dobročinstava iz tvoje darežljive ruke. Neka mi bude drag i mio narod, kojega sam član i kojemu slavu i sreću iskreno želim. Blagoslovi, Gospodine, moju domovinu, da u njoj procvate katolička vjera, kršćanska ćudorednost i pravo blagostanje. Sačuvaj domovini mojoj Hrvatskoj njezinu nezavisnost i slobodu.

Podaj sunarodnjacima mojim ljubav, mir i slogu, čuvaj ih od lukavih zasjeda neprijateljskih, a osobito od međusobnoga rata. Daj da mojom domovinom vladaju mudri, pravdoljubivi i srcem plemeniti duhovni i svjetovni poglavari. Obdari napose duhom mudrosti vrhovnoga poglavara majke naše drage Hrvatske i u srcima svih, koji domovinom upravljaju, raspiri krepku i djelotvornu ljubav k svemu, što je domovini na korist, da marljivo nastoje o svemu, što vodi k njezinoj sreći. Porosi, milostivi Bože, svojim blagoslovom moju milu otadžbinu, a moju dušu primi jednom u nebesku domovinu među svoje anđele i blaženike. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

2. MOLITVA PIJA XII. ZA MIR

Oče naš, koji si na nebesima, o Bože, zaštitniče naš, baci svoj pogled na Krista, Sina svoga! Pogledaj na rane njegove, što ih je otvorila njegova ljubav prema nama i poslušnost

prema Tebi! Po njima htio je biti naš posrednik i zagovornik u svakoj našoj nevolji.

O Isuse, Spasitelju naš! Moli za nas kod svoga i našega Oca nebeskog! Moli za našu Crkvu i za sve ljude, koje si otkupio svojom krvlju!

O Kralju mira, o Kneže mira! Ti imaš ključeve života i smrti. Daj mir i vječni pokoj dušama sviju vjernika, koji izginuše u vrtlogu rata, poznatima i nepoznatima, oplakivanima i zaboravljenima! Daj mir i vječni pokoj onima, koji su pokopani pod ruševinama razorenih gradova i sela, na krvavim bojnim poljanama, ili u dubinama dolina i valovima mora! Neka na njihove bolove siđe Tvoja prečista krv, da očisti njihove haljine i da ih učini dostojnima Tvojega blaženog lica!

Ti, ljubezni tješitelju nesretnikâ, koji si zaplakao s Martom i Marijom i tješio ih poradi smrti njihova brata, udijeli mir, predanje i pomoć bijednicima, koje su ratne nevolje bacile u bijedu i žalost, prognanicima, izbjeglicama iz domovine, zarobljenicima i ranjenima, koji se svi ufaju u Tebe!

Osuši suze tolikim zaručnicama i majkama, tolikim sirotama i obiteljima, tolikim ostavljenima! Osuši sakrivene suze, koje padaju na kruh, što ga s tugom jedu, iza dugoga glada, u studenim kolibicama! Osuši suze, koje padaju na kruh, što se dijeli djeci, kada dođu pred Tvoje oltare u skromnoj crkvici, da se mole za oca ili starijeg brata, koji je možda poginuo, možda osakaćen, možda izgubljen! Utješi sve nebeskim darovima i onom plodonosnom ljubavlju, koja donosi pomoć i olakšicu, a koju Ti znaš uliti u plemenita srca, koja u gladnima i nesretnima gledaju svoju braću i u njima ljube Tvoju sliku! Podaj borcima, koji junački vrše svoju dužnost, pa za obranu domovine prinose najveću žrtvu, onaj plemeniti osjećaj čovječnosti, koji ni u kojem slučaju ne učini drugima nešto, što ne bi htio, da se učini njemu i njegovu narodu. (Mt. 7, 12.)

O Gospodine, neka zavlada cijelim svijetom ljubav Tvojega svetoga Duha, i neka se povrati među narode mir u slogi i pravednosti! Neka Tvoje blago i milosrdno Srce usliši molitve naše! Neka Te učine milostivim svete Mise, što ih prinosi Tvojemu Ocu nebeskom čitava Crkva, zaručnica Tvoja, preko Tebe samoga, koji si svećenik i žrtva zauvijek.

Govori Ti srcima ljudi! Ti imaš riječi, koje prodiru i potresaju srce, koje rasvjetljuju duh, smiruju srdžbu, utrnu mržnju i osvetu. Reci onu riječ, koja utišava oluju, koja ozdravlja bolesne, koja je svijetlo slijepima i sluh gluhima i život mrtvima!

Mir među ljudima, kako ga Ti hoćeš, mrtav je. Probudi ga, o božanski pobjedniče smrti! I po Tebi neka se opet smire zemlja i more!

Učini, da prestanu oluje na nebu, koje danju i noću rigaju smrt i uništenje na goloruko pučanstvo! Neka pravednost s kršćanskom ljubavlju sve izjednači tako, da se ukloni svaka

nepravda, da se pravo opet uspostavi, da ugasne svaka nesloga i svaka mržnja u dušama! Neka pravi, uređeni i trajni mir opet oživi; mir, koji će sve narode pobratiti u jednoj obitelji pod Tvojom moćnom zaštitom! Amen.

3. DA HRVATSKI NAROD BUDE POŠTEĐEN OD RATA

Molimo te, bl. Nikola Taviliću, da svom hrvatskom narodu iz kojega si potekao i čijem si duhovnom dobru posvetio najveći dio svog svetog života i apostolskog djelovanja, budeš uvijek na pomoći svojim svetim zagovorom pred Isusom Kristom, Kraljem sviju naroda i sviju vjekova. A najviše se utječemo tvojoj nebeskoj zaštiti u ova burna i teška vremena, kada se ratne strahote dižu, da zahvate tolike narode. Uzmi hrvatski narod pod svoje okrilje i pomozi mu svojim svetim zagovorom, da ga milosrđe Božje sačuva od ratnih po-

gibli i kušnja te da ojačan duhom Božjim sretno dočeka novo doba mira i blagostanja. Amen.

(Iz Vjenčića bl. Nikole Tav.)

4. ZA PUTNIKE

Slavni arkanđele, sveti Rafaele, plemeniti prvače nebeskoga dvora, posjedniče mudrosti i milosti, vođo putnika na moru i na kopnu, utjeho nevoljnih, utočište grješnih, molim te, štiti me u svim potrebama i nevoljama ovoga svijeta, kao što si štitio na putu mlađeg Tobiju. I pošto si lijek Božji, ponizno te molim, da izliječiš moje duhovne slabosti, a ukloniš sve što mi i tijelu škodi, ako to služi na spas moje duše. Osobito prosim od tebe anđeosku čistoću, da zavrijedim postati hramom Duha Svetoga. Amen.

(100 dana oprosta jednom na dan).

5. BL. NIKOLI TAVILIĆU KAO ZAŠTITNIKU DOBROG PUTA

Bl. Nikola Taviliću, koji si tolike godine putovao po hrvatskoj domovini sijući sjeme Istine Božje te si napokon pošao na daleki put u Spasiteljevu domovinu i ondje sretno postigao konačni cilj svoga svetog života, daj, budi mi zaštitnik na svim mojim zemaljskim putovima, da me svuda prati milost Božja i tvoj nebeski zagovor, te da vazda koracam putem Božjih zapovijedi, kojim ću doći k Bogu u vječno blaženstvo nebesko. Amen.

6. MOLITVA RASPETOMU ISUSU ZA SRETNU SMRT

Raspeti moj Isuse! Primi milostivo ovu molitvu, koju sada k tebi upravljam za smrtni čas života moga, kad će pomanjkati sva sjetila moja.

Kada dakle, preslatki Isuse, nemoćne i oborene oči moje ne budu mogle više tebe gledati: spomeni se žarkoga onoga pogleda, koji sada k tebi obraćam, i smiluj mi se!

Kada se osuše usne moje, te ne budem mogao više presvetih rana tvojih poljubiti: spomeni se žarkih onih cjelova, koje na presvete rane

tvoje sada pritiskujem, i smiluj mi se!

Kada oledene ruke moje, te ne budem mogao više njima zagrliti križa tvoga: spomeni se one ljubavi, kojom te sada grlim, i smiluj mi se!

Kada napokon oteče i ukoči se jezik moj, a ja više ne budem mogao govoriti, spomeni se sadašnjega ovoga zaziva moga:

Isuse, Marijo i Josipe, vama izručam dušu svoju!

(300 dana oproštenja jedamput na dan, a dva puta u godini potpuno oproštenje.)

7. MOLITVA SVETOJ BARBARI ZA SRETNU SMRT

O sveta djevice Barbaro! Kada si za svetu vjeru Isusovu krvlju svojom svjedočila, onda je tebi premilostivi Isus obećao, da oni, koji te zazivaju u pomoć, budu oslobođeni od nagle i nepripravne smrti. Učini dakle, pomoćnice moja, da se Isus spomene prolivene djevičanske krvi

i žarke ljubavi tvoje, te po dobrostivom obećanju svojem ne dopusti, da duša moja izađe iz tijela, prije nego li se očisti pravom ispovijeđu i presvetim se oltarskim sakramentom okrijepi na put u vječnost. Amen.

8. POTPUNO OPROŠTENJE ZA ČAS SMRTI

Gospodine Bože moj! Već sada spremna i draga srca iz ruke tvoje primam svaku vrst smrti, koja tebi bude po volji, i to sa svim njezinim tjeskobama, mukama i bolima. (Pio X. 9. ožujka 1904.).

9. MOLITVA U VRIJEME OSKUDICE

Neiskazano milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, pa nas zajedno i odriješi od sviju grijeha i izbavi od kazna, koje za njih zaslužujemo.

Daj, molimo, Gospodine, da nam uspije pobožna molba, i umilostivljen odvrati glad, neka poznaju srca

smrtnika, i da taki bičevi dolaze, kad se ti rasrdiš, i da prestaju, kad se smiluješ.

Obrati milostivo k sebi podložni ti narod, što trpi glad za svoje grijehe, Gospodine, koji si rekao, da će se sve dodati onima, što ištu kraljevstvo tvoje. Koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

10. ZA VRIJEME RATA

Bože, ti satireš ratove i svojom moćnom obranom pobjeđuješ napadače onih, koji se uzdaju u te, pomozi slugama svojim, koji zazivaju milosrđe tvoje, da oborimo ljute neprijatelje svoje pa ti neprestano zahvaljujemo i slavimo te.

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, kojega svijet ne može dati, da i srca naša budu zapovijedima tvojim poslušna, i sadanja vremena, bez straha od neprijatelja, po tvojoj zaštiti mirna.

Bože, koga grijeh vrijeđa a pokora ublažuje, pogledaj milostivo na ponizne molbe puka svoga i odvrati bičeve srdžbe svoje, što ih zaslužujemo za svoje grijehe.

Bože, gospodaru nad svim kraljevstvima i kraljevima, koji nas udarajući liječiš, a praštajući čuvaš, ukaži nam milosrđe svoje, da tvojom moću zadobivši mir poslužimo se sredstvima za popravak.

Slomi, molimo, Gospodine, oholost neprijatelja naših i obori njihov prkos silom desnice svoje. Po Gospodinu našemu Isusu Kristu Sinu Tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

11. U VRIJEME POMORA

Usliši nas, Bože, Spasitelju naš, i zagovorom blažene i slavne Bogorodice Marije vazda Djevice, blaženoga Sebastijana mučenika tvoga i sviju svetih izbavi narod svoj od strahota srdžbe tvoje i zaštiti ga po velikom milosrđu svojem.

Umilostivi se, Gospodine, na prošnje naše i izliječi nam duševne i tjelesne boli, da dobijemo otpuštenje i vazda se veselimo u tvojem blagoslovu.

Bože, koji ne ćeš smrti grešnika, nego pokoru, pogledaj milostiv na puk, što se tebi obraća, da blago ukloniš bičeve srdžbe svoje od njega, koji pred tobom pobožno stoji.

Daj, molimo, Gospodine, da nam uspije pobožna molba, i umilostivljen odvrati kugu i pomor; neka poznaju srca smrtnika, i da taki bičevi dolaze, kad se ti rasrdiš, i da prestaju, kad se smiluješ. Po Gospodinu našemu Isusu Kristu Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

12. PRIJE PUTOVANJA.

Na put mira i napretka upravio me svemogući i milosrdni Gospodin i anđeo me Rafael pratio na putu, da se mirno, zdravo i radosno vratim k svojima.

Oče naš...

Budi mi, Gospodine, jaka tvrđa protiv neprijatelja.

Ništa ne uspio neprijatelj protiv mene, ni sin bezakonja ne naudio mi.

Blagoslovljen Gospodin svaki dan i dao mi sretan put Bog spasitelj naš.

Putove svoje, Gospodine, pokaži mi, i nauči me stazama svojim.

Gospodine, usliši molitvu moju, i vapaj moj k tebi da dođe.

Bože, koji si slugu svojega Abrahama izveo iz Ura kaldejskoga i sačuvao ga zdrava na svim stazama njegova putovanja, molim te, da se dostojiš čuvati i mene, službenika svoga. Budi mi, Gospodine, na polasku pomagač, na putu utjeha, u vrućini sjenica, na kiši i studeni pokrivač, u umornosti nosiljka, u protivštini obrana, na klizavici štap, da pod tvojim vodstvom sretno dođem, kamo smjeram, i napokon se zdrav vratim k svojima.

Utvrdi korake moje na stazama tvojim, da u hodu svome ne posrnem; prigni uho svoje k meni i usliši riječi moje; pokaži divno milosrđe svoje, ti, koji spasavaš one, koji se u te uzdaju, Gospodine.

Daj, Gospodine, da tvoja milost pretječe moje puteve i mene na njima upravlja i prati, da se po zaštiti tvoje

milosti radujem sretnom putovanju. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Mir i blagoslov Boga svemogućega Oca i Sina i Duha Svetoga sašao na me i ostao vazda. Amen.

13. MOLITVA U ZAHVALU.

(Izmoli koje od litanija u ovom molitveniku, a iza njih dodaj ove crkvene molitve):

Bože, čijemu milosrđu nema mjere i čije dobrote je beskrajno blago, premilostivom veličanstvu tvomu zahvaljujemo na udijeljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu.

Bože, koji si svjetlošću Svetoga Duha poučio srca vjernih, daj da u tom istom Duhu, što je pravo, mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo.

Bože, koji ne dopuštaš, da itko ufajući se u te odviše trpi, već dobrostivo slušaš prošnje, zahvaljujemo ti, što si primio naše molbe i želje, i molimo te najpokornije, da budemo vazda zaštićeni od svake protivštine. Po Gospodinu našemu Isusu Kristu Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

KAZALO SADRŽAJA

